

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

26.10.2020

п.г.т.Алексеевское

КАРАР

№ 398

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенә Абдулла Баттал исемен бирү һәм Уставны яңа редакциядә раслау турында

Яшьләрне тәрбияләү, туган якның мәдәни мирасын саклап калу максатларында һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе коллективының «Мәктәпкә Абдулла Баттал исемен бирү турында» 2020 елның 6 октябрәндәге 3 номерлы үтенечнамәсен игътибарга алып, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга таянып

карап бирәм:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенә Абдулла Баттал исемен бирергә.

2. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенә исемен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Абдулла Баттал исемендәге Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенә (алга таба-Учреждение) үзгәртәргә.

3. Учреждение Уставын яңа редакциядә расларга (Кушымта).

4. Учреждение директоры вазыйфаларын башкаручы Айсылу Нәжип кызы Сәйфетдиновага вәкаләтле дөүләт органында гамәлгә кую документларына үзгәрешләрне дөүләт теркәвенә алу вәкаләтләрен ышанып тапшырырга.

5. Учреждение директоры вазыйфаларын башкаручы Айсылу Нәжип кызы Сәйфетдиновага Абдулла Баттал исемен күрсәтеп мемориаль такта куярга.

6. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә һәм Алексеевск муниципаль районының мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге <http://alekseevskiy.tatarstan.ru/> веб-адрес буенча рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

7. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе башлыгы Р.Б.Сөләймановка йөкләргә.

**Башкарма комитет житәкчесе
вазыйфаларын башкаручы**

Н.К.Кадыйров

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
башкарма комитетының
2020 елның 26 октябрдәге
398 номерлы карары белән
РАСЛАНДЫ

Башкарма комитет житәкчесе
вазыйфаларын башкаручы

_____ Н.К. Кадыров

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы
«Абдулла Баттал исемендәге Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе»
муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениясе

УСТАВЫ

(яна редакция)

1 бүлек. Гомуми нигезлэмэләр

1.1. Әлеге Устав «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Коммерциясез оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданнарның башлангыч гомуми, төп гомуми белем алуға хокукларын, һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми белем алуға хокукларын гамәлгә ашыру максатларында төзелгән Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Абдулла Баттал исемендәге Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесә эшчәнлеген жайга сала.

1.2. Учреждениене гамәлгә куючы һәм аның мөлкәте милекчесә булып Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлеге тора.

1.3. Учреждение гамәлгә куючысы функцияләрен һәм вәкаләтләрен Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты башкара.

1.4. Учреждениенең тулы рәсми исеме: Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «Абдулла Баттал исемендәге Зур Тигәнәле төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесә.

Учреждениенең тулы рәсми исеме рус телендә: Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Большетиганская основная общеобразовательная школа имени Абдуллы Баттала» Алексеевского муниципального района Республики Татарстан.

1.5. Мәктәпнең татар телендә кыскартылган рәсми атамасы: МБГБУ «А. Баттал исемендәге Зур Тигәнәле ТГББМ».

Мәктәпнең рус телендә кыскартылган рәсми атамасы: МБОУ «Большетиганская ООШ им. А. Баттала».

Оештыру-хокукий формасы: учреждение.

Учреждениенең тибы: бюджет учреждениесә.

Белем бирү оешмасының тибы: гомуми белем бирү оешмасы.

1.6. Учреждениенең урнашу урыны (юридик, фактик, почта адресы): 422911, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Зур Тигәнәле авылы, А.Баттал ур., 27 й.

Белем бирү эшчәнлеге түбәндәге адрес буенча гамәлгә ашырыла: 422911, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Зур Тигәнәле авылы, А.Баттал ур., 27 й.

1.7. Учреждениеның филиаллары һәм вәкиллекләре юк.

1.8. Учреждение коммерцияле булмаган оешма булып тора һәм үз эшчәнлегенә төп максаты итеп табыш алуны куймый. Учреждение Татарстан Республикасы бюджеты һәм Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлеге бюджеты, шулай ук Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары белән тыелмаган башка чыганаclar хисабына финанслана.

1.9. Учреждениенең мөлкәтен формалаштыру чыганаclarы булып гамәлгә куючы тарафыннан законда билгеләнгән тәртиптә тапшырылган мөлкәт, керем китерә торган эшчәнлектән кергән акчалар, акчалата һәм мөлкәт рәвешендәге

түләүсез керемнәр, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә башка чыганаclar тора.

Учреждение устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә өстәмә финанс һәм матди чаралар жәлеп итәргә хокуклы:

- укучыларга өстәмә түләүле белем бирү хезмәтләрен күрсәткән өчен алынган физик затлар, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар акчалары;

- физик һәм юридик затларның ирекле иганәләре;

- физик һәм юридик затларның максатчан кертемнәре;

- продукцияне һәм хезмәт күрсәтүләренә сатудан алынган керем, шулай ук рөхсәт ителгән эшчәнлекнең керем китерә торган башка керемнән;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә башка чыганаclarдан акчалар.

Өстәмә финанс чаралары мәгариф процессын тәмин итү, үстерү һәм камилләштерү ихтыяжларына Учреждение тарафыннан файдаланыла. Учреждение тарафыннан өстәмә акчалар жәлеп итү Учреждение эшчәнлеген финанс белән тәмин итүнең нормативларын һәм (яисә) абсолют күләмнәрен бюджет акчалары исәбеннән киметүгә китерми.

Учреждение тарафыннан күрсәтелә торган түләүле өстәмә белем бирү һәм башка хезмәт күрсәтүләрдән керем Учреждение Россия Федерациясе законнары һәм устав максатлары нигезендә файдаланыла.

1.10. Учреждение эшчәнлегенә норматив хокукый актлар, әлегә Устав һәм аның нигезендә кабул ителә торган башка локаль норматив актлар белән регламентлана.

1.11. Учреждение юридик зат булып тора, Россия Федерациясе законнары нигезендә төзелә һәм теркәлә.

1.12. Учреждение белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензия ала һәм «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон һәм башка норматив хокукый актлар нигезендә дөүләт аккредитациясе уза.

1.13. Учреждениядә нинди дә булса ижтимагый-сәяси яисә дини берләшмәләр төзү һәм аларның эшчәнлегенә, шулай ук укучыларның үз эшчәнлекләренә мәжбүри керүе һәм аларны жәлеп итү рөхсәт ителми.

2 бүлек. Учреждение эшчәнлегенә

2.1. Учреждение эшчәнлегенә предметы булып кеше, гаилә, жәмгыять һәм дөүләт мәнфәгатьләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми белем алуға Россия Федерациясе гражданның конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру; сәламәтлекне саклауны һәм ныгытуны тәмин итү һәм шәхеснең һәрьяклап үсешен өчен уңай шартлар тудыру, шул исәптән укучыларның үзлегеннән белем алуға һәм өстәмә белем алуға ихтыяжын канәгатьләндерү мөмкинлегенә; гражданның ялын тәмин итү, халыкның мәдәни, спорт һәм башка эшчәнлегенә өчен шартлар тудыру тора.

2.2. Учреждение эшчәнлегенә төп максаты - башлангыч гомуми, төп гомуми белем бирү мәгариф программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру.

2.3. Эшчәнлегенң нигезсез максаты сыйфатында Учреждение мәктәпкәчә белем бирүнең белем бирү программалары һәм өстәмә гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген балалар өчен дә, өлкәннәр өчен дә (тиешле лицензия булган очракта), шул исәптән физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән дә гамәлгә ашырырга хокуклы.

2.4. Учреждение гамәлгә куючы тарафыннан формалаштырыла һәм раслана торган муниципаль йөкләмәне үти. Учреждение муниципаль биремне үтәүдән баш тартырга хокуклы түгел.

2.5. Учреждение билгеләнгән муниципаль биремнән тыш эшләрне башкарырга, эшчәнлекнең күрсәтелгән төрләрәнә, физик һәм юридик затлар өчен түләүле һәм бер үк төрле шартларда бертөрле хезмәт күрсәткән өчен хезмәт күрсәтергә хокуклы. Күрсәтелгән түләүне билгеләү тәртибе гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

Учреждение түләүле белем бирү хезмәтләрән күрсәтергә хокуклы. Эшчәнлекнең әлегә төре Учреждениенен локаль норматив акты белән регламентлана.

2.6. Муниципаль биремне үтәү өчен, шулай ук ул булдырылган максатларга ирешү өчен, Учреждение түбәндәге эшчәнлек төрләрән гамәлгә ашыра:

- төп белем бирү программаларын, шул исәптән адаптацияләнгән белем бирү программаларын тормышка ашыру;
- өстәмә гомуми белем бирү программаларын тормышка ашыру;
- гамәлдәге законнарда каралган очракларда укучылар өчен өйдә укытуны оештыру;
- озайтылган көн төркемнәрәндә балаларны карау һәм тәрбияләүне гамәлгә ашыру;
- Роспотребнадзор территорияль бүлегенң тиешле рөхсәтен алган вакытта гамәлгә куючы биреме буенча ял һәм хезмәт лагерлары көндөзгә тору белән мәктәп яны сәламәтләндрерү лагере эшен оештыру;
- конкурслар, чаралар, фестивальләр оештыру һәм үткәрү эшчәнлегә;
- театр тамашаларын, концертларны һәм башка сәхнә чыгышларын оештыру һәм кую эшчәнлегә;
- физкультура-сәламәтләндрерү эшчәнлегә (спорт чараларын, спорт бәйрәмнәрән, спорт ярышларын һәм турнирларны оештыру һәм уздыру);
- педагогика, гомуми һәм яшь психологиясе, гаилә һәм тәрбия психологиясе, һөнәри юнәлеш бирү һәм гомуми белем алу мәсьәләләре буенча укучыларның ата-аналарына (законлы вәкилләрәнә) консультацияләр бирү;
- белем бирү программаларында һәм дөүләт белем бирү стандартларында каралмаган махсус курслар һәм дисциплиналар циклларын укыту;
- укыту-тәжрибә участогы һәм укыту-житештерү остаханәләре хезмәтләре;
- экстерннар өчен арадаш аттестация хезмәте;
- педагогик хезмәткәрләр, житәкче һәм башка категория хезмәткәрләр өчен методик чаралар оештыру һәм үткәрү (конкурслар, мастер-класслар, семинарлар, киңәшмәләр, конференцияләр, жылышлар һ.б.);
- укучыларны һәм тәрбияләнүчеләрне тукландыруны оештыру буенча хезмәт күрсәтүләр;

- каникуллар чорында укучыларның һәм тәрбияләнүчеләрнең ялын һәм аларны савыктыруны оештыру;
  - төп гомуми белем бирү программаларын үзләштерүдә, үз үсешендә һәм социаль адаптациясендә кыенлыklar кичерүче укучыларга психологик-педагогик, медицина һәм социаль ярдәм күрсәтү буенча хезмәт күрсәтүләр;
  - балаларны карау һәм тәрбияләү буенча хезмәтләр;
  - укучыларны уку дәрәсләренә йөртү һәм яшәү урыннарыннан кире кайту буенча Учреждениегә беркетелгән хезмәтләр;
  - мәдәният, физик культура һәм спорт өлкәсендәге хезмәтләр;
  - физкультура-савыктыру хезмәтләре күрсәтү;
  - клубларда, студияләрдә, төрле юнәлештәге түгәрәкләрдә дәрәсләр оештыру;
  - мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән балаларны мәктәп тормышы шартларына яраклаштыру, I сыйныфка укырга керү өчен әзерләү буенча дәрәсләр оештыру;
  - укучылар һәм тәрбияләнүчеләр һәм Учреждение хезмәткәрләре өчен бәйрәм чараларын оештыру һәм уздыру, экскурсияләр оештыру;
  - фәнни (фәнни-методик) продукция, интеллектуаль милек объектларын булдыру һәм тапшыру;
  - конкурс нигезендә, грантларны да кертеп, фәнни-тикшеренү эшләрен башкару;
  - китапханә, спорт корылмалары, исәпләү техникасы, оештыру техникасы хезмәтләре күрсәтү;
  - Интернет аша файдалану хезмәтләре күрсәтү;
  - фәнни һәм ижади, консультация, агарту эшчәнлегә;
  - гражданның сәламәтлеген саклау өлкәсендәге эшчәнлек;
  - билгеләнгән үрнәктәге документларны Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, башка локаль-норматив актлар нигезендә бирү;
  - катгый хисап бланклары булдыру.
- 2.7. Учреждениядә уку һәм тәрбия рус телендә алып барыла.

3 бүлек. Белем бирү процессын оештыру

- 3.1. Учреждениядә белем бирү эчтәлегә гамәлгә ашырыла торган гомуми белем бирү программалары белән билгеләнә.
- 3.2. Гамәлгә ашырыла торган программаларның төрләре:
- Төп гомуми белем бирү программалары.
  - өстәмә гомуми белем бирү программалары.
- 3.3. Учреждение гомуми белем бирүнең түбәндәге дәрәжәләре нигезендә белем бирү процессын гамәлгә ашыра:
- 3.3.1. Мәктәпкәчә белем. Әлегә дәрәжәдә мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты таләпләре нигезендә эшләнгән төп белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

3.3.2. Башлангыч гомуми белем. Әлеге дәрәжәдә федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә башлангыч гомуми белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

3.3.3. Төп гомуми белем. Әлеге дәрәжәдә федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

3.4. Башлангыч гомуми, төп гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру, укучыларның ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып, эчтәлекне дифференциацияләүгә нигезләнгән булырга мөмкин. Укучыларның һәм аларның ата-аналарының (законлы вәкилләренен) таләпләреннән чыгып, Учреждениядә тиешле шартлар булганда төрле профильләр һәм юнәлешләр буенча уку кертелергә мөмкин. Шул ук вакытта Учреждение уку предметларын база яки профиль дәрәжәләрендә өйрәнүне, шулай ук бер яки берничә предмет буенча белем алучыларны өстәмә (тирәнтен) әзерләүне тәмин итүче гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыра. Мәжбүри предметларга өстәмә буларак, укучыларның үзләрен сайлап алу буенча предметлар кертелергә мөмкин.

3.5. Учреждение түбәндәге юнәлештәге өстәмә гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы:

- техник;
- табигый-фәнни;
- физкультура-спорт;
- сәнгати;
- туристик-туган якны өйрәнүче;
- социаль-педагогик.

3.6. Белем бирү программаларын һәм күрсәтелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен Учреждение югары һәм урта махсус учреждениеләрнең профессор-укытучылар составын, фәнни-тикшеренү учреждениеләре, өстәмә белем бирү учреждениеләре, мәдәният һәм спорт учреждениеләрен җәлеп итәргә хокуклы.

3.7. Учреждениенен педагогик советы карары буенча әлеге Уставны күп тапкырлар тупас бозган өчен, дисциплинар түләтү чарасы буларак, 15 яшькә җиткән укучыны Учреждениедән чыгару рөхсәт ителә. Укучы әлеге Уставны тупас бозган дип таныла, ул авыр нәтижәләргә йогынты ясый яки реаль рәвештә авыр нәтижәләргә китерергә мөмкин:

- укучыларның һәм тәрбияләнүчеләрнең, хезмәткәрләрнең, Учреждениегә килүчеләрнең сәламәтлегенә һәм тормышына зыян китерү;
- Учреждениегә, укучылар мөлкәтенә, хезмәткәрләр, Учреждениегә килүчеләр мөлкәтенә зыян китерү;
- Учреждение эшен дезорганизацияләү.

3.8. Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар - укучылар һәм тәрбияләнүчеләр, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре), Учреждениенен педагогик хезмәткәрләре һәм (яисә) аларның вәкилләре. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокукый статусы (компетенциясе, вәкаләтләре, хокуклары, бурычлары, җаваплылыгы) гамәлдәге

законнар һәм Учреждениенең локаль норматив актлары нигезләмәләре белән жайга салына.

3.9. Учреждениядә педагогик хезмәткәрләр вазыйфалары белән беррәттән, ярдәмче функцияләр башкара торган инженерлык-техник, административ-хужалык, житештерү, укыту-ярдәмче, медицина һәм башка хезмәткәрләр вазифалары күздә тотыла.

Ярдәмче функцияләр башкаручы Учреждение хезмәткәрләренең хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары, әлеге Устав, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре һәм Учреждениенең башка локаль норматив актлары белән билгеләнә.

4 бүлек. Учреждение белән идарә итү

4.1. Учреждение белән идарә итү гамәлдәге законнар, башка норматив хокукий актлар һәм әлеге Устав нигезендә бердәм начальство һәм коллегиальлек принципларын берләштерү нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. Учреждение гамәлгә куючы инициативасы буенча булдырылган.

4.3. Мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарында каралган учреждение компетенциясе учреждениенең локаль норматив актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.4. Учреждениенең бердәнбер башкарма органы булып Учреждение эшчәнлегә белән җитәкчелек итә торган директор тора. Учреждение директоры билгеләнгән тәртиптә гамәлгә куючы (яки тармак органы) тарафыннан билгеләнгән вазыйфадан азат ителә. Директор үз вәкаләтләренең бер өлешен урынбасарларына, шул исәптән вакытлыча үзе булмаган чорда да вакытлыча тапшырырга хокуклы.

Учреждение директоры ышанычнамәсез:

- Учреждение исеменнән эш итә, аның мәнфәгатьләрен илебезнең һәм чит илләрнең барлык оешмаларында, дәүләт һәм муниципаль органнарда, судларда яклый;

- гамәлгә куючы белән килештереп Учреждениене үстерү программасын раслый;

- гамәлгә куючыга һәм җәмәгатьчелеккә финанс һәм матди чараларның керүе һәм тотылуы турында еллык хисап, шулай ук үз-үзен тикшерү нәтиҗәләре турында хисап бирә;

- штат расписаниесен, уку планын, еллык эш планын, эш графигын, дәрәҗәләр расписаниесен, контроль эшләр графигын раслый;

- хезмәткәрләргә эшкә ала, хезмәт килешүләрен төзи һәм өзә; вазыйфаи бурычларны бүлә, шартлар тудыра һәм хезмәткәрләргә квалификациясен күтәрүгә ярдәм итә;

- педагогик хезмәткәрләргә уку йөкләнешен раслый;

- хезмәт хакын, башкарган эшенең квалификациясенә, катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, шулай ук компенсация түләүләренә (компенсация характерындагы өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр) һәм кызыксындыру түләүләренә (өстәмә түләүләр һәм кызыксындыру

характерындагы өстәмэләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түлөләрөнә) бәйлә рәвештә хезмәткәрләрнең хезмәт хакын билгели;

- Учреждениенен барлык хезмәткәрләре һәм укучылар һәм тәрбияләнүчеләр өчен мәжбүри булган боерыклар чыгара;

- Учреждениенен локаль норматив актларын раслый;

- гражданлык-хокукый шартнамәләре төзи, ышанычнамәләр бирә;

- Учреждениегә укучыларны һәм тәрбияләнүчеләрне кабул итә;

- законда һәм әлеге Уставта билгеләнгән чикләрдә мөлкәт белән һәм Учреждение чаралары белән эш итү хокукыннан файдалана;

- укуту-тәрбия процессының торышы, хезмәткәрләрнең квалификациясе, финанс-хужалык эшчәнлегә һәм укучыларның сәламәтлеген саклау өчен җаваплы;

- Учреждениегә оператив идарә хокукында мөлкәтне беркетү турындагы килешүне үтәү өчен җавап бирә;

- Учреждение белән идарә итүнең коллегияль органнары һәм гамәлгә куючы компетенциясенә карамаган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.5. Учреждение белән идарә итүнең коллегияль органнары булып Учреждение хезмәткәрләрнең гомуми җыелышы һәм Педагогик совет тора.

4.6. Учреждение хезмәткәрләрнең гомуми җыелышы (алга таба – Гомуми җыелыш) - даими эшләүче коллегияль орган, ул Учреждениенен барлык хезмәткәрләрнең, шул исәптән берләштерүчеләрне дә берләштерә. Гомуми җыелыш вакытсыз гамәлдә.

4.6.1. Гомуми җыелыш компетенциясенә керә:

- Гомуми җыелыш компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрне хәл итү өчен вакытлы һәм даими комиссияләр төзи һәм аларның вәкаләтләрне билгели;

- Гомуми җыелыш карарларының үтәлешен тикшереп тора, Учреждение коллективына аларның үтәлеше турында хәбәр итә, Учреждение эшчәнлегә буенча Учреждение хезмәткәрләрнең кисәтүләрен һәм тәкъдимнәрен гамәлгә ашыра;

- Учреждение директорының, Учреждение директоры урынбасарларының, гомуми җыелыш карарларын үтәү турында башка җаваплы затларның мәгълүматын тыңлый;

- сәламәтлекне саклау һәм ныгыту өчен кирәкле шартлар тудыру, Учреждение хезмәткәрләрнең туклануын оештыру, имин хезмәт шартлары тудыру учреждениеләре администрациясе эшенә җәмәгать контролен гамәлгә ашыра;

- Мәгариф эшчәнлеген матди-техник тәэмин итү, билгеләнгән нормалар һәм таләпләр нигезендә биналар җиһазлау Учреждениеләре администрациясе эшенә җәмәгать контролен гамәлгә ашыра.

- Учреждениегә карата үткәрелә торган контроль-күзәтчелек чараларының нәтижеләре турында контроль-күзәтчелек органнарының йомгаклау документларын карый;

- Учреждение хезмәткәрләре вәкилләрен хезмәт бәхәсләре буенча комиссиягә сайлый;

- Учреждение хезмэткэрлэре яисә Учреждение хезмэткэрлэренең коллектив хезмэт бәхәсләрендә эшләүче вәкиллекле органы тарафыннан күрсәтелгән таләпләрне раслый;

- забастовка игълан итү турында карар кабул итә;

- Учреждение хезмэткэрлэренең намусын, абруен һәм һөнәри абруен яклау, аларның хезмэт эшчәнлегенә хокукка каршы тыкшынуны кисәтү буенча чаралар күрә;

- Учреждениядә хезмэт дисциплинасы торышы һәм аны ныгыту чаралары турында фикер алыша, Учреждение хезмэткэрлэренең хезмэт дисциплинасын бозу фактларын карый.

- Учреждениенең хезмэткэрлэре һәм администрациясе тарафыннан хезмэт турындагы кануннарны, шулай ук Учреждение белән аның хезмэткэрлэре арасындагы күмәк хезмэт шартнамәсе нигезләмәләрен үтәүгә бәйлә мәсьәләләрне карый.

- Учреждение хезмэткэрлэренең хезмэт шартларын яхшыртуга кагылышлы мәсьәләләрне карый.

- Педагогик һәм башка хезмэткэрләрне бүләкләүнең төрле төрләрен тәкъдим итә.

- күмәк килешүне карый һәм кабул итә.

- Учреждениядә бәхәсләрне жайга салу комиссиясе составына кертү өчен вәкилләр жиберә.

- Учреждение хезмэткэрлэренең забастовка үткәргәндә хезмэткэрлэре һәм (яисә) вәкиллекле органнары тарафыннан тәкъдим ителгән таләпләрне раслый.

- Учреждение хезмэткэрлэренең һөнәри берлек (һөнәри берлекләр берләшмәсе) тарафыннан игълан ителгән забастовкада катнашуы турында карарлар кабул итә.

- Федераль законнарда, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында һәм күрсәтмәләрендә, федераль башкарма хакимият органнарының, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының норматив хокукый актларында, гамәлгә куючының муниципаль хокукый актларында һәм әлеге Уставта каралган башка эшчәнлекне гамәлгә ашыра.

4.6.2. Гомуми жыелыш үз составыннан бер уку елына рәис һәм секретарьны сайлый. Гомуми жыелыш рәисе һәм секретаре үз вазыйфаларын жәмәгать башлангычларында башкаралар.

Рәис Гомуми жыелышның эшчәнлеген оештыра; утырышны эзерләүне һәм уздыруны оештыра; көн тәртибен билгели; карарларның үтәлешен тикшереп тора. Секретарь Гомуми жыелышта катнашучыларны теркәп бара; утырыш алып баруны һәм Гомуми жыелышның карарын теркәп бара.

Гомуми жыелыш кирәк булган саен уздырыла, ләкин елга ике тапкырдан да ким түгел. Гомуми жыелышның чиратган тыш утырышлары Учреждениенең председателе, профсоюз комитеты яисә аның өчтән береннән ким булмаган инициатив төркем таләбе буенча уздырыла.

Гомуми жыелышның карары, әгәр аның утырышында составының кимендә өчтән икесе катнашса һәм карар өчен шунда булганнарның яртысыннан күбрәге

тавыш бирсә, хокуклы дип санала. Тавышлар саны тигез булганда, Гомуми жыелыш рәисенең тавышы хәлиткеч булып тора.

Карарлар кабул итү анда катнашучыларны ачык тавыш бирү юлы белән гади күпчелек тавыш белән гамәлгә ашырыла. Тавышлар тигез булган очракта, рәис тавышы хәлиткеч булып тора. Яшерен тавыш бирүне үткәрү мөмкин. Тавыш бирү процедурасы Гомуми жыелыш утырышында билгеләнә.

Гомуми жыелышның үз компетенциясе чикләрендә кабул ителгән карарлары Учреждениенең барлык хезмәткәрләрен үтәү өчен мәжбүри булып тора.

Гомуми жыелыш карарлары Учреждение директорының боерыклары белән раслана.

Гомуми жыелыш утырышлары беркетмә белән рәсмиләштерелә. Гомуми жыелыш беркетмәләренә рәис һәм сәркатип имза сала. Гомуми жыелыш эшчәнлегендә барлыкка килә торган документларны председатель имзалый. Документлар Учреждениядә саклана торган Учреждениенең номенклатура эшенә керә.

4.7. Педагогик совет – учреждениенең барлык педагогик хезмәткәрләрен, шул исәптән административ хезмәткәрләрен (директор, урынбасарларны) һәм аларның урынбасарларын берләштерә торган даими эшләүче коллегияль орган. Педагогик совет вакытсыз эшли.

4.7.1. Педагогик совет компетенциясе:

- Учреждениене үстерү программасын эшли;
- Учреждение эшенең еллык планын кабул итә;
- Учреждениенең төп һәм өстәмә гомуми белем бирү программаларын кабул итә;

- уку-методик озата баруны сайлый;

- башлангыч гомуми, төп гомуми белем бирү уку-укуту программаларын, шулай ук күрсәтелгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда мондый оешмалар тарафыннан файдалануга кертелгән уку пособиеләрен гамәлгә ашырганда файдалануга тәкъдим ителгән дәреслекләренң расланган федераль исемлеге нигезендә дәреслекләр исемлеген билгели;

- педагогик хезмәткәрләренң квалификациясен күтәрүгә, белем бирү процессы һәм мэгариф технологияләре методикаларын, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләрен куллану һәм камилләштерү буенча аларның ижади инициативаларын үстерүгә ярдәм итә;

- өлгерешнең агымдагы контролен, укучыларның арадаш аттестациясен үткәрүнең формасы, вакыты һәм тәртибе турында карар кабул итә;

- үзлегеңнән белем алуны үткәрүнең формасы, периодлылығы һәм тәртибе турында карар кабул итә

- Учреждениядә белем бирүнең сыйфатын баяләүнең эчке системасын координацияли;

- укучыларны йомгаклау аттестациясенә кертү, укучыларны икенче сыйныфка күчерү, Учреждениедән чыгарылу, шулай ук, ата-аналар (законлы вәкилләр) белән килешенеп, шул ук класста кабат укуту турында,

жайлаштырылган белем бирү программалары буенча укурга яисә индивидуаль укугу планы буенча укурга күчерү турында карар кабул итә;

- Законда каралган очракларда Учреждениедән һәм әлеге Устав белән укуны төшереп калдыру турында карар кабул итә;

- укучыларны һәм тәрбияләнүчеләрне бүләкләү турында карар кабул итә;

- педагогик вазыйфаларны биләүгә конкурс игълан итү турында карар кабул итәргә һәм аның шартларын расларга мөмкин;

- Учрежденидә һәм Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган балигъ булмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрнен) ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә Учреждение белән идарә итүне камилләштерү буенча күрсәтелгән берләшмәләрнең дәлилләнгән тәкъдимнәрен карау юлы белән, шулай ук аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул иткәндә ярдәм итә.

Педагогик совет компетенциясенә керә торган башка мәсьәләләр Учреждениенә локаль норматив актында регламентланган.

4.7.2. Педагогик совет үз составыннан Педагогик совет эшен оештыру функциясен үтәүче рәисне, һәм Педагогик совет утырышында кабул ителгән карарлар һәм Педагогик совет утырышының барышын теркәүче сәркатипне сайлый. Педагогик советлар протоколларына рәис һәм сәркатип имза сала.

Учреждениенә Педагогик советы рәисе итеп чиреккә кимендә бер тапкыр чакырыла. Педагогик советның чираттан тыш утырышлары рәис яисә аның составының өчтән береннән дә ким булмаган өлеше булган инициатив төркем таләбе буенча үткәрелә.

Педагогик совет карары хокуклы дип санала, әгәр аның утырышында аның составының кимендә өчтән икесе катнашса һәм карар өчен катнашканнарның яртысыннан артыгы тавыш бирсә. Тавышлар саны тигез булганда, Учреждениенә Педагогика советы рәисенә тавышы хәлиткеч булып тора. Тавыш бирү процедурасы Учреждениенә Педагогика советы тарафыннан билгеләнә.

Педагогика советының үз компетенциясе чикләрендә кабул ителгән карарлары мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның барысын да үтәү өчен мәжбүри булып тора. Педагогика советы карарлары Учреждение директоры боерыклары белән раслана.

Педагогика советы эшчәнлегендә барлыкка килгән документларны рәис имзалай. Документлар Учрежденидә саклана торган Учреждениенә номенклатура эшенә керә.

4.8. Педагогик хезмәткәрләрнең Учреждение идарәсендә катнашу тәртибе түбәндәгечә билгеләнә: педагогик хезмәткәрләр идарә коллегиаль органнары утырышларында тавыш бирергә, белем бирү программаларын, шул исәптән уку планнарын, календарь уку графикларын, эшче укугу предметларын, курсларны, уку предметларын, дисциплинарны (модульләренә), методик материалларны һәм белем бирү программаларының башка компонентларын эшләүдә катнашырга хокуклы; белем бирү оешмасы эшчәнлегенә караган мәсьәләләр, шул исәптән идарә һәм ижтимагый оешмалар аша; белем бирү процессын үзгәртү һәм яхшырту буенча тәкъдимнәр кертүгә.

4.9. Укучыларның идарәдә катнашу тәртибе Учреждение тарафыннан Учреждениеенә локаль норматив акты белән регламентлана.

4.10. Учреждение белән идарә итүдә ата-аналарның катнашу формасы булып учреждениеенә ата-аналар комитеты тора. Учреждениеенә ата-аналар комитеты Карарлары тәкъдим итү характерына ия. Учреждениеенә структурасы, компетенциясе, формалаштыру тәртибе, Учреждениеенә ата-аналар комитеты вәкаләтләре вакыты Учреждениеенә локаль норматив акты белән билгеләнә.

4.11. Әлеге Уставта күрсәтелгән коллегиаль идарә органнарыннан тыш, Учреждение башка коллегиаль идарә органнарын да төзәргә хокуклы. Оешманың структурасы һәм компетенциясе, вәкаләтләре вакыты һәм аларның эшчәнлегә тәртибе Учреждениеенә локаль норматив акты белән билгеләнә.

5 бүлек. Учреждениядә локаль норматив актлар кабул итү тәртибе

5.1. Учреждениедә локаль норматив актлар әзерләүнең икенче тәртибе билгеләнә.

Локаль норматив актлар әзерләү инициаторы түбәндәгеләр булырга мөмкин:

- гамәлгә куючы (яисә гамәлгә куючының вәкаләтле органнары);

Учреждение администрациясе аның директоры, директор урынбасарлары йөзәндә;

- Учреждение идарәсенә коллегиаль органнары;

- мөгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар.

Локаль норматив акты әзерләү өчен шулай ук Россия Федерациясе законнарындагы үзгәрешләр (үзгәрешләр кергү, яңа норматив хокукый актларны бастыру) нигез булырга мөмкин.

5.2. Локаль норматив акт проекты Учреждение директоры йөкләмәсе буенча аерым хезмәткәр яисә хезмәткәрләр төркеме тарафыннан, шулай ук Учреждения идарәсенә тиешле инициатива белән чыгыш ясаган коллегиаль органы тарафыннан әзерләнә. Локаль норматив акт проекты мәжбүри хокукый экспертиза һәм әдәби грамоталыкка тикшерү узарга тиеш, ул Учреждение мөстәкыйль рәвештә яки жәлеп ителгән белгечләр катнашында уздырыла. Хокук экспертизасын узмаган локаль норматив акт кабул ителергә дә тиеш түгел.

5.3. Локаль норматив акт проекты буенча фикер алышуга тәкъдим ителергә мөмкин. Фикер алышу өчен күзаллау рәвешләре төрлечә булырга мөмкин, мәсәлән, локаль норматив акт проекты гомуми күзәтү өчен мөмкин булган урында мәгълүмати стендта урнаштыру, Учреждениеенә рәсми сайтында урнаштыру, кызыксынучы затларга проектны жибәрү, локаль норматив акт проекты буенча күмәк фикер алышу белән тиешле жыельш уздыру һ.б.

5.4. Кирәк булганда, локаль норматив акт килештерү процедурасын уза.

5.5. Локаль норматив акт проекты эшләү вакытлары һәм тәртибе, аны килештерү тәртибе Учреждениядә эш башкару буенча локаль норматив акт белән билгеләнә.

Хокук һәм әдәби экспертиза, шулай ук килештерү процедурасын узган локаль норматив акт Учреждение директоры тарафыннан кабул ителергә һәм расланьрга тиеш.

5.6. Учреждениенең локаль норматив актлары әлеге Учреждение Уставы нигезендә - аларны алып бару һәм компетенция предметлары буенча локаль норматив актлар кабул итү вәкаләтләре бирелгән директор, коллегияль идарә органнары тарафыннан кабул ителергә мөмкин.

5.7. Укучылар хокукларына кагылышлы локаль норматив актлар кабул иткәндә, укучыларның, ата-аналарның, укучыларның вәкилләклә органнарының гамәлдәге законнар һәм башка норматив хокукий актлар нигезендә фикере исәпкә алына.

5.8. Хезмәт законнары, күмәк шартнамә, килешүләр белән чагыштырганда хезмәткәрләренең хәлен начарайта торган локаль норматив актлар, шулай ук вәкилләклә органның фикерен исәпкә алу тәртибен бозып кабул ителгән локаль норматив актлар кулланылырга тиеш түгел.

5.9. Кабул итү процедурасын узган локаль норматив акт Учреждение директоры тарафыннан раслана. Раслау процедурасы рәсмиләштерелә йә имза, йә учреждение директоры боерыгы белән.

5.10. Локаль норматив акт анда күрсәтелгән мизгелдән йә, мондый күрсәтмә булмаганда, әлеге локаль норматив акт кабул ителгән көннән 7 календарь көн узгач үз көченә керә.

Учреждение директоры раслануын таләп итә торган локаль норматив актны кабул итү датасы булып мондый раслау датасы тора.

5.11. Локаль норматив акт расланганнан соң, әлеге локаль норматив актның нигезләмәләре кагыла торган мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар белән танышу процедурасы үткәрелә. Локаль акт белән танышу датасын күрсәтеп яисә иң локаль норматив актта, яисә аңа кушымта итеп бирелә торган аерым танышу битендә, яисә аерым журналда таныша торган затларның рәсемнәре рәвешендә рәсмиләштерелә.

5.12. Локаль норматив актны рәсмиләштерү «Идарәне документлар белән тәэмин итүнең дәүләт системасы Төп нигезләмәләр. Документлар һәм документлар белән тәэмин итү хезмәтләренә гомуми таләпләр», шулай ук «Документларның унификацияләнгән системасы. Оештыру-күрсәтмә документациясенен унификацияләнгән системасы. Документлар рәсмиләштерүгә таләпләр. ГОСТ Р 6.30-2003» таләпләре нигезендә башкарыла. («Россия Федерациясе дәүләт стандартын кабул итү һәм гамәлгә кертү турында» 2003 елның 3 мартындагы 65-ст номерлы Россия Дәүләт стандарты Карары белән расланды).

Локаль норматив акт Россия Федерациясенен дәүләт телендә бәян ителә һәм әдәби нормаларга туры килергә тиеш. Локаль норматив актлар махсус журналда теркәү процедурасын уза.

5.13. Учреждение директорының нигезләмәләре, кагыйдәләре, инструкцияләре, боерыклары һәм күрсәтмәләре мәжбүри теркәлергә тиеш.

5.14. Локаль норматив актларны теркәү учредениедә эш башкару буенча инструкция нигезендә эш башкаруны алып бару өчен җаваплы.

5.15. Нигезлэмэлэрне, кагыйдэлэрне һәм инструкциялэрне теркәү Учреждение директоры тарафыннан расланган көннән дә соңга калмыйча, Учреждение директоры боерыклары һәм күрсәтмэләрен — аларны бастырып чыгарылган көннән дә соңга калмыйча башкарыла.

5.16. Учреждениедә гамәлдә булган локаль норматив актлар үзгәртелергә һәм тулыландырылырга мөмкин; үзгәртү һәм өстәмә локаль норматив актның яңа редакциясен кабул итү белән генә башкарыла, яңа локаль норматив актны раслау юлы белән үзгәртү тулы күләмдә башкарыла; шул ук вакытта алдагы редакция яки алдагы локаль норматив акт үз көчен югалткан дип санала.

5.17. Учреждениенә локаль норматив актларына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү тәртибе локаль норматив актларда билгеләнә. Калган очрақларда үзгәрешләр һәм өстәмәләр түбәндәге тәртиптә гамәлгә ашырыла:

5.17.1. үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү локаль норматив актта билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла, аның нигезендә үзгәрешләр кертелә;

5.17.2. локаль норматив актларга үзгәрешләр һәм өстәмәләр: идарә органы белән килештермичә кабул ителгән нигезлэмәләр, кагыйдәләр, инструкцияләр, программалар, планнар, карарлар, эмерләр һәм боерыклар, Учреждение житәкчесе боерыгын локаль норматив актка үзгәрешләр яисә өстәмәләр кергү турында Учреждение житәкчесе боерыгын бастырып чыгару юлы белән кертелә;

5.17.3. идарә органы белән килештергәннән соң кабул ителгән нигезлэмәлەرгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр гамәлгә куючы житәкчесенә, алдан ризалык алып, локаль норматив актка үзгәрешләр яисә өстәмәләр кергү турында боерыгын бастырып чыгару юлы белән кертелә.

5.18. Локаль норматив актка үзгәрешләр һәм өстәмәләр локаль норматив актка үзгәрешләр яисә өстәмәләр кергү турындагы боерыкта күрсәтелгән датадан үз көченә керә, ә анда күрсәтмә булмаган очрақта - үзгәрешләр яисә өстәмәләр кергү турында боерык үз көченә кергән көннән алып 7 календарь көн узгач.

5.19. Күрсәтмәлەرгә һәм таләпләргә, беркетмәлەرгә һәм актларга үзгәрешләр һәм өстәмәләр, методик тәкъдимнәр, локаль актларны үз көчен югалткан дип тану турында актлар кертелми.

6 бүлек. Мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау һәм жайга салу

6.1. Мәнфәгатьләр конфликтты дигәндә Учреждение хезмәткәренә шәхси кызыксынучанлыгы аның хезмәт бурычларын тиешенчә үтәвенә йогынты ясарга мөмкин һәм шул ук вакытта Учреждение хезмәткәренә шәхси кызыксынуы һәм хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылыklar килеп чыгарга яки барлыкка килергә мөмкин булган һәм Учреждениенә хезмәтчәнә булган Учреждениенә мөлкәткә һәм (яисә) эшлекле абруена зыян китерергә сәләтле булган хәл аңлашыла.

6.2. Учреждение хезмәткәренә хезмәт бурычларын тиешенчә башкаруга йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган шәхси кызыксынуы астында, хезмәт вазыйфаларын акча, кыйммәтләр, башка мөлкәт, шул исәптән мөлкәт хокуклары, яки мөлкәти характердагы хезмәтләр күрсәтүгә бәйле рәвештә, Учреждение хезмәткәренә үзе яки өченчә затлар өчен керем алу мөмкинлегә аңлана.

6.3. Учреждение директоры гамэлгэ куючыга вазыйфай бурычларны башкарганда мэнфэгатылэр каршылыгына китерэ торган яки китерергэ мөмкин булган шэхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында хэбэр итэргэ бурычлы.

6.4. Учреждение хезмэткэре Учреждение директорына вазыйфай бурычларын үтэгэндэ мэнфэгатылэр конфликтына китерэ торган яисэ китерергэ мөмкин шэхси кызыксынуу барлыкка килү турында хэбэр итэргэ тиеш. Учреждение директорына хэбэр итү тэртибе, мэгьлүматлар исемлеге һәм хэбэрнамэлэрне теркэү тэртибе Учреждение директоры тарафыннан билгелэнэ.

7 бүлек. Йомгаклау нигезлэмэлэре

7.1. Элеге Уставка үзгэрешлэр һәм (яисэ) өстэмэлэр гамэлгэ куючы билгелэгэн тэртиптэ кертелэ.

7.2. Элеге Уставка үзгэрешлэр аларны Россия Федерациясе законнарында билгелэнгэн тэртиптэ дэүлэт теркэвенэ алганнан соң үз көченэ керэ.

7.3. Учреждениедэ балигъ булмаган барлык хезмэткэрлэрнең, укучыларның, ата-аналарның (законлы вэкиллэрнең) элеге Устав белэн танышу өчен шартлар тудырылырга тиеш.

7.4. Учреждение бетерелгэн очракта, кредиторларның талэплэрен канэгатылэндэргәннэн соң калган оператив идарэ хокукындагы Учреждениегэ беркетелгэн мөлкэт, шулай ук федераль законнар нигезендэ аның шартлары буенча түлэтү алына алмаган мөлкэт, ликвидация комиссиясе тарафыннан тиешле мөлкэт милекчесенэ мэгарифне үстерү максатларына тапшырыла.

7.5. Документлар юкка чыгарылган, аны үзгэртеп төзөгэн очракта (идарэ, финанс-хужалык, кадрлар һәм башка) гамэлдэге законнарда һәм тиешле локаль норматив актларда билгелэнгэн тэртиптэ тапшырыла.